

1.

a tények,
ahogy azokat
én láttam

LEGELŐSZÖR IS AZT A ZAVARBA EJTŐ, és egészen hihetetlen dolgot említeném, hogy a kutak mélyén palackokba dugaszolt írásokra lehet bukkanni.

Vajon miképp történhet, gondoltam magamban, hogy valaki, mint hajótörött a tengeren, üvegbe zárt üzenetet dob a kútba? Ezen mindig is sokat töprengtem.

Azt mesélték, a síkságon mindennapi dolognak számít, hogy a kutakból palackokba rejtett papírfecniket, bilétákat, fenyegető és egyéb üzeneteket, meg mindenféle firkálmányokat húznak fel; de még ezeknél is vadabb dolgokat látnak úszkálni odalenn, a víz alatt.

A jelenség értelme homályos, ugyanakkor sokan abban a hitben élnek, hogy a kutak valahogy összekapcsolódnak a föld alatt, a síkság mélyéből felszűrődő panaszos hangok pedig mintha a nevén szólítanák az embert.

Ezt azért már nehéz volt elhinni, még akkor is, ha köztudott és mondhatni szokványos dolognak számít: de itt azt mondják, hogy

ezek a hangok épp olyanok, mint a palackok, ahogy nem érthető az egyik, úgy nem érthető a másik sem. Talán valamiféle babonáság lehet mindezek mögött.

Egy szó, mint száz, augusztus végén kerekedtem fel, de csak úgy, minden különösebb remény nélkül. Azazhogy volt némi reménységem, de arról egy szót se ejtettem. A hegyek alján vezető utat követtem, azt, amelyik néhány városon is áthalad.

Valaki azt jósolta, hogy csak vizet fogok találni – nem egészen így történt.

Megpróbáltam horgászni, és a kutak mélyéről különféle vasakat, villákat, kampókat szedtem fel. Mindegyiket megette már a rozsdá. Salvaterrában egy talicskanyelet találtam; ezen még az a paraszt is meglepődött, aki segített kihúzni.

Elmesélte, hogy valaha sokat lehetett látni egy öregasszonyt a kút mellett. Csak ült ott, pucolta a retket, és néha úgy tűnt, a kút beszél hozzá. Ilyenkor az öregasszony azt érezte, hogy karjai kötélدارobkká változnak – még a retket sem tudta megfogni velük.

Szótlánul végighallgattam, aztán kihalásztunk még egy törött patkómágnest és talán egy marék rézgyűrűt.

Későbbi vándorlásaim során olyasmiről is hallottam, hogy egyszer egy üvegbe zárt beszédet találtak. Valami szocialistáé lehetett.

Nem tudtam, elhiggyem-e. Talán valóban létezik ez a mélységi vízhálózat. Olybá tűnt, mintha e vidéken a kutakat egy olyan föld alatti világ nyílásainak tartanák, amely számára a felszín, amin élünk, csupán valamiféle héjszerűségnek számít. Szerintük csak megszokásból lakunk idefent, de – és ezt meg merem kockáztatni – ebben talán még ők sem hisznek igazán.

Néha az is megesik, hogy egy-egy kút vize följön a káváig és kiönt, vagy csak a perem közelébe ér, és ott hullámszik. Ilyenkor, ha vannak

benne üvegek, akkor a faanyagokkal és más könnyű holmikkal együtt azok is előkerülnek. A vas és az egyéb ásványi anyagok viszont ott maradnak az alján.

Mindezeket a dolgokat úgy mesélték nekem. Azt mondták, hogy a kutak vize – mint az árapály – nagyon érzékeny a Holdra: lassan emelkedik, és lassan apad. Amikor a vízszint csökkenésnek indul, nyikorgást vagy nyöszörgést hallani; ez az utolsó holdnegyed idején a leghívottabb.

Azt hiszem, elővigyázatosságból zárják le éjszakára a kutakat, mivel előfordul, hogy mindenki álmát megzavaró nedvesség kúszik fel belőlük hajnaltájt. Arról is értesültem, hogy a kút, ha arra tartja kedve, képes parancsolni az álmoknak: jóvá vagy rosszá alakítja őket, néha merő szeszélyből, máskor mert kedvezni szeretne valakinek. Nem tudom, mennyit higgyek el ebből.

Amikor megérkeztem, egy selvapianai asszony megmutatta nekem a kútját, a vizet az alján, a tetőt és a csörlőt.

Azt mondta, néhanapján még használják ugyan, de a vízvezeték mégiscsak kényelmesebb.

Elmesélte, hogy kislánykorában nagy hatással volt rá a kút, mert ismételte a szavait és utánozta a hangját, aztán őhozzá is elkezdett beszélni. Kedveskedő, csonka, rejtelmes mondatokat szólt. Mivel sajnálta, hogy nem érti, egész délutánokat is képes volt eltölteni azzal, hogy csak a kútra figyelt. Még akkor is a kút járt az eszébe, amikor már kinn járt a mezőkön, mert – miképpen elmondta – fülében továbbra is ezek a szólamok visszhangoztak.

A nővére még ennél is furcsább dolgokat tapasztalt, úgy érezte, mintha egyenesen a fülébe suttognának, ezért mindig nagyon felzúgatta magát, amikor vizet húztak fel. Egyszer még le is ereszkedett a kút vödrének kötélén. Elég sokáig maradt odalenn, mielőtt kiáltozni

kezdett volna: *Húzzatok fel!* Később egyáltalán nem volt hajlandó erről beszélni.

Fogalmam sincs, miféle történet ez, talán csak ugratás akar lenni. Elmentem ehhez a kúthoz: az udvaron áll, egyszerű kút, még teteje is van. Nemcsak a ház népe gyűlt körém, de az egész szomszédság is.

Mikor leeresztettünk egy kötelet, felmászott rajta egy gyík. Legalább neveltünk egy jót.

Egy napszámos megkérdezte tőlem, hogy netán a vízművektől vagyok-e. *Nem* – mondtam neki –, *a közegészségügyi hivataltól.* Azért válaszoltam ezt, hogy mondjak valamit. Egyszer csak arra lettem figyelmes, hogy a két nővér ott áll a ház ajtajában, és ha enyhén is, de mindketten dülöngélnek. Kissé úgy tűnt, mintha még a fejüket is ingatnák ide-oda. Talán épp a kút mesélt nekik valamit. Az egyikük arról kezdett beszélni, hogy el kellene mennünk innen, mert most nagyon bugyog a víz, és nekik ezt kellemetlen hallgatni.

Megtudtam a vezetéknevüket: Carboni. Ők a Carboni nővérek. Vénkisasszonyok ugyan, de mindenki azt állítja róluk, hogy nekik a kút a férjük.

Ezek az emberek aztán azt is meg akarták mutatni nekem, hogy hova jár inni néhanapján Taddei Filippo, aki egyszer beleugrott a kútba, mert hívást hallott odalentől. Az eset után többé már nem is akart a házában lakni, inkább a környék árkaiban éldegélt, és mind a mai napig onnét kémleli családjának jövését-menését. Figyeli a kertben kapáló apját, figyeli az anyját. Általában egy lyukban kuporog, és onnan nézi a földműveseket meg a mezőn folyó munkálatokat.

Ez lenne Taddei Filippo, de egyáltalán nem vagyok benne biztos, hogy tényleg létezik.

Elvittek a földekre, hogy megmutassák a vermeket, még mondták is: *Ezek az ő vermei.* Aztán megmutatták nekem a mezőket és

a kis csatornákat. Azt mesélték, ez a Taddei Filippo most éppen ide költözött. Aztán megmutattak egy szőlőlugast, a cukorrépaföldeket és egy cölöpöt.

Akkor megláttam valakit. A távolban futott, és mindenki ezt kiabálta utána: *Filippo, Filippo!* Ő volt az, Taddei Filippo futott arra.

Még ha mindez igaz is, akkor sem tudom pontosan, hogyan vélekedjek erről az egészeztől.

Taddei olykor titokban visszamegy a házába vizet inni, de aztán nyomban visszabújik a lóhere közé. Nyáron a kukoricásban szokták látni, sőt, ha valami mozog a búzában, azt mondogatják, ő rakott ott fészket a fácánokkal.

Borzasztó gyorsan tud futni: épp csak megpillantani lehet, suhan, mint egy nyúl, sövénytől sövényig, és ilyenkor mindenki kiáltozni kezd, főleg a nők, akik attól rettegnek, hogy a ruhájuk alá nyúl. Végeredményben olyan nagy sebességgel jelenik meg és tűnik el, hogy az már tényleg hihetetlen, nincs is idő felismerni őt, úgyhogy csak úgy ösztönzéseképp vagy megfélemlítés gyanánt kiált oda neki valamit az ember.

Ámulatba ejtő történet volt, tetszett.

Amikor eljöttem onnan, azt hiszem, ez a Filippo uraság pont egy szalmakazalban motozott, mert por szállt fel onnan, és egy pillanatra mintha még valami alakot is láttam volna felbukkanni, de lehet, hogy csak egy nyúl vagy egy pulyka volt.

Miközben a tájat néztem, az jutott eszembe, hogy ezen a vidéken nem lehet egyszerű elrejtőzve élni, mivel elég kevés a fa. Ha valakinek arra van érkezése, mint Filippónak, hogy vándoréletbe kezdjen, annak szükségszerűen kell szélesebbé válnia, máskülönben bárhol megláthatnák.

Amikor már messze jártam a házaktól, hirtelen úgy tűnt, mintha Filippót hallanám egy pocsolyából. Odamentem megnézni, mi az, de

csak tohonya békák tespedtek egy nádas közepén. Felnevettem magamban: Filippo talán nem is létezik. Az ember mozgást lát a fűben, és azt gondolja: *biztosan Filippo az!* Lát valamit a távolban, megneszeli a szél süvítését, egy mögüle jövő susogást, és rögtön az eszébe ötlük: *Ő az, Filippo van ott!* Ezért egy kicsit mozdulatlanul maradtam és fűleltem, de sehonnan nem hallatszódott semmi – talán csak pár csirke.

Na, nem is tudom, hogy mondjam, de hirtelen rám tört az az érzés, hogy mégiscsak Filippo van ott, csak most épp csendben van. Nagyon hátborzongató volt.

Aztán valami megvillant a nád mögött, ki tudja, mi lehetett, de a békák elugrottak, kicsit távolabb a tyúkok vad kotkodácsolásba kezdtek, és valahol még messzebb felröppent egy csapat rigó. Ki érti ezt a síkságot? Ezt a Taddei Filippót?

Ezután megálltam még imitt-amott, de képtelenség lenne sorban elmesélni mindent. Ez a síkság olyan sima, mint egy tükör, legfeljebb fák, fű, árkok és csatornák vannak rajta. Meg utak: aszfaltozottak és nem aszfaltozottak, körben pedig a táj látszik. Egy végtelen laposság, ameddig csak a szem ellát. Emlékszem, ezt mindig megjegyeztem magamban.

Ugyanebben az időszakban, amikor ezeket a gondolataimat és ezeket a hangokat követtem, jól emlékszem, mily kedvesen fogadott egyszer egy esperes.

Azért találkoztam vele, hogy egy kút felől érdeklődjem nála.

Azt állította, hogy a kút nem hagyja őt aludni éjszakánként. Volt, hogy úgy hallotta, mintha valaki a kilencedet imádkozná, de általában egyszerre lehet a sokaság hangját hallani; elmondása szerint leginkább pletykálkodást és fecsegést. Sokszor értesül így olyan dolgokról, amelyek róla szólnak – csúnya és sértő szavakkal fűszerezve. Ilyeneket mond neki a kút: *te ilyen meg olyan vagy; meg, hogy ezt*

meg azt csináltad. Szerinte a kutakat le kellene zárni, és őrséget állítani melléjük, mert most nők és gyerekek is megközelíthetik őket. Azt is mondta, jobb lenne, ha a kutak helyett köztéri csapok lennének.

Két és fél napig maradtam a plébánián. Ez a don Solimano igazán fura alak. Mindig úgy néz ki, mintha valami teljesen máson gondolkodna. Egészen megdöbbenő például, ahogyan a misét celebrálja. Itt talán azt hiszik, hogy így kell ezt csinálni. Kicsit félelmetesek is a miséi, annyira zavarosak, hogy még őt magát is felzaklatják. Láttam, ahogy például kinyitotta a szentségtartót, hogy megpróbálja beletuszkolni a könyvvállványt. Persze egyáltalán nem fért bele. Aztán a szeme sarkából rám nézett – azt hiszem, a tekintetével faggatott engem. A ministránsok pánikba estek, ő pedig mutogatott nekik, hogy tegyenek el valamit máshová. Nem tudom, honnan támadhatott ez az ötlete, hogy a könyvvállványt az ostyák mellé tegye, hiszen ez egyetlen szertartásban sincs benne.

Megfigyeltem, hogy nincs nyugalom a miséin: a bűnbánati imádság közben néha nagyon magasra vitte fel a hangját, mire a ministránsok egyből szaladtak hozzá a misekönyvvel – nyilvánvalóan ezt jelezte a hangszínevel. Aztán széttárt karokkal megperdült, és belefogott a könyörgésbe, de eközben kis jeleket adott nekem – vagy valakinek a hátam mögött. Hátra is pillantottam, de nem tudtam rájönni kinek mutogat. Az is megfordult a fejemben, hogy talán nem is keresztény szertartáson veszek részt, mert a kezeit egészen kicsavarva tartotta. Még csak hasonlót sem láttam soha.

Bár a misét pusztá udvariasságból mentem el meghallgatni, egy pillanatra sem lankadt a figyelmem. Azt hiszem, a ministránsok sem álltak a helyzet magaslatán. Egyszer például akkor akarták meg rázni a csengőt, amikor ő még az oltárnál ügyködött. Ekkor egy kicsit mindenki elbizonytalanodott. Volt, aki a földet nézte, én viszont

követtem a jelenetet: don Solimano lejött a lépcsőkön, és dühösen mutogatott. Az egyik ministráns a híveket figyelte, gondolom azért, hogy rájöjjön, hol járnak a szertartásban. Azt hiszem, éppen valami féle úrfelmutatás következett volna, de inkább úgy nézett ki, mintha a nevetgélő ministránsok és a hölgyek nagy ámulatára, maga don Solimano akarna felemelkedni a levegőbe.

Később még a hívek is belekezdtek egy énekbe, de közben úgy tűnt, mintha valami perpatvar lenne az oltárnál. Aztán a mise lassan véget ért, mi pedig mindnyájan kimentünk a szabadba, és úgy tettünk, mintha mi sem történt volna.

Nem tudom, miért, de itt Rotegliának hívtak engem, pedig ennek nem volt semmi értelme. Don Solimano meg azt hitte, hogy valami díjbeszedő vagyok. A kútról akartam vele beszélgetni, ő azonban elterelte a szót, és inkább tanácsokat kért tőlem ilyesformán: *Roteglia, mondja meg maga, hogyan is állunk!* Kérdeztem, hogy milyen értelembe gondolja, de erre nem akart válaszolni, így aztán két csendes órát töltöttünk el közösen.

Később, miután már rég eljöttem onnan, kikövetkeztettem, hogy ez a don Solimano olyan titkot őrzött, amely állandóan gyötörte őt. Ráadásul nem díjbeszedő vagyok, a nevem pedig nem Roteglia.

Innentől kezdve azonban nem voltam többé ismeretlen, kerekedett egy kis hírem, amely mindig megelőzött utamon.

Amikor bementem egy udvarba, szinte már örvendezve fogadtak, és elújságolták, hogy kiszáradtak a kutak. Pratofontanában egy kihálászott cipőt és egy angolnát mutattak nekem. Ezen tréfálkoztak is, mivel ami a kútból kijön, rendszerint megnevetet.

Kerteket is mutogattak. *A kutakból öntözzük őket* – mondták. És szerintük ez nem semmi.

NEM TUDOM, HÁNY NAP mehetett el ezzel a szemleféleséggel. Arra emlékszem, hogy reggelente még látszott a Hold, aztán addig fogygatott, míg teljesen el nem tűnt.

Éjszaka is nagy volt a hőség, aludni sem lehetett tőle.

Hogy is mondjam: ebben az időszakban az agyam állandóan dolgozott, szinte transzban voltam. Odabent kis dalocskák kergették egymást, és addig ismételgettem magamban mindazt, amit az emberek meséltek nekem, amíg teljesen összezavarodtam.

Röviden: ez egy ilyen időszak volt, pedig még sok kaland volt hátra.

Egyszer az is megesett, hogy akaratomon kívül felügyelő lett belőlem. Megérkeztem egy helyre. Nem tudom pontosan, hol voltam, de amikor a kútjaik után érdeklődtem, így feleltek: *na végre! Már nagyon vártuk.*

Úgy gondolták, én vagyok a lecsapolási biztos. Savini felügyelő.

Én ezt nem tagadtam, nem akartam bonyolítani a helyzetet.

Kimentünk a lecsapolt mocsárhoz, mely ezek szerint az én illetékességemhez tartozott, én pedig buzgón bólogattam, amikor a mezők öntözését és a vízszabályozó gátat mustráltuk. Aztán odaértünk a csatornához. Megvizsgáltam, aztán megnéztem a töltést és az ott növényeket. Nyárfákat is mutattak, meg egy házat a töltésen.

Mondtam nekik, hogy mindent rendben találtam. Mivel számukra Savini felügyelő voltam, mindenki elégedett volt.

Aztán a kutak felől is érdeklődtem, hogy hallani-e belőlük valamit, felbukkannak-e bennük üvegek. Itt, ezen a helyen történt meg először, hogy senki sem értette, mit szeretnék: kérdően néztek egymásra, és csak rázták a fejüket.

Aztán valakinek eszébe jutott, hogy valamelyik reggel az egyik társukat térdén állva találták a ciszternánál – azóta mélabú gyötri és nem beszél. Szerintük a ciszterna változtatta meg őt.

– Ó, igen, Santino – mondták kórusban nevetgélve, mert eszükbe jutott a neve is.

– Ezek a kutak nagy zsviványok – jegyezte meg valaki. – Nem igaz, felügyelő úr?

Erre aztán többeknek is eszébe jutottak dolgok. Például, hogy egyikük unokatestvére egyszer lefeküdt aludni ebéd után, mert borzasztó fáradtnak érezte magát. Azt mondta, a kút az oka. Egy év múlva ébredt fel.

– Egy év múlva! Érti, felügyelő úr? – bizonygatták, majd hozzátették, hogy az unokatestvér teljesen abban a hitben volt, hogy csak egyetlen délutánt töltött az ágyban, és csupán az álma volt nagyon hosszú.

Egy másik társuk pedig, akit mindig a teljes nevén szólítottak, annyira félt a kutaktól, hogy egyre csak azt ismételte, jobb lenne, ha börtönbe dugnák, rázárnák a cella ajtaját, és őröket állítanának elé, hogy vigyázzanak rá. Végül hozzátette, hogy akkor végre-valahára bedughatná a fejét a takaró alá, és csak nevetne, csak nevetne...

– A nedvesség – magyarázták. – Amikor felkúszik a csontokba...

Hallottam, hogy olyasvalakit kezdenek felemlegetni, aki a házában uralkodó nedvesség miatt szökött el hazulról.

– Igen, a tanító – mondogatták.

Ennek a tanítónak az volt a rögeszméje, hogy házában alapjai vízben állnak, és hogy össze ne dőljön, a ház mélybe nyúló gyökereket eresztett. A víz azonban feljött a pincéből, fel a falakon, fel a lépcsőkön, fel az asztalok és a székek lábain, ettől pedig minden tönkrement és megpenészedett.

– Meg akart házasodni, ezért végül megszökött – mesélték az emberek. – Azt remélte, hogy az asszony majd kitakarítja a házat. Azt is hozzátette, hogy egyedül már nem tud védekezni az öt kémlelő kút ellen.

Na, ez már valami, gondoltam magamban. Szép kis történet!

Talán azért, mert nagyon figyelmesen hallgattam őket, megkérdezték, értek-e az ilyesmihez. Mondtam nekik, ilyesmiről, hogy valaki azért akarna megnősülni, hogy kiegyensúlyozza egy kút hatását, még csak nem is hallottam.

Erre az egyikük elmesélte, hogy ezzel a tanítóval igencsak szokatlan, de legalábbis nem mindennapi dolog esett meg. Ő maga osztotta meg vele az ügy minden részletét, mielőtt még megszökött volna.

A tanító ebben a forróságban és a földből kigőzölgő nedvességben úgy kezdte érezni magát, mintha egy kísérlet részese lenne, mintha egy fóliasátorba zárták volna, ahol felgyülemlik a pára. Aztán egyszer csak a ház padlójának repedéseiből szép zöld fű sarjadt.

És ez még mind semmi!

Ez a tanító felfedezte, hogy a bútorokon ágak és levelek hajtottak ki, mintha mindig is erre a kikeleti pillanatra vártak volna. Felébredtek álmukból és kirügyeztek.

Elbeszélése szerint a székek már egészen elbokrosodtak, a fiókok pedig gyökeres fatörzsekké változtak. A fonott karosszékek fűzfaerdővé lettek, minden máson, a szekrényeken, az asztalokon, a ruhásládákon pedig sűrű, zöldellő lomb virult. Az ajtókra redőzött kéreg ült, a fiókokból szakállgyökérzet himbálódzott.

A lombok között járálva állítólag úgy érezte, mintha egy szűk abroncs szorult volna a fejére; teljesen leizzadt a fullasztó, trópusi páratartalomban.

Aztán a cipőin is kékes penész és zuzmó jelent meg, ő pedig látta, ahogy a nedves ágynemű felől a bolyhos penész szétterjed. A padlón hosszú, selymes fű tenyészett, mely úgy hullámozott, akár a sás.

Muszáj volt megszöknie innét. Úgy mesélik, hogy a házában már csak a lomb susogását hallotta, a pincéből meg nedves szél fütyült, mely, ha bezárta az ajtókat, a repedésekből süvített.

A jelenlévők közül azonban néhányan egymásra nevettek és ilyeneket mondogattak: – Emlékszem ám a tanítóra! Eljött érte a bátyja, hogy elvigye ide a közeli városba, hátha ott majd sikerül kiházasítania. A házat pedig jól itt hagyták. Hát, valami iszonyú rendetlenség uralkodott odabenn. Még a mosogatóban és az ágy alatt is gomba nőtt.

Én erre elcsodálkoztam: – No, lám csak!

Erre mindenki bólogatni kezdett: – Meg kell hagyni, a ház tényleg nedves volt – és örültek, hogy beszélhetnek erről.

Szerintük olyan lehet ez, mint a malária, ezért némelyikük a kutat hibáztatja, hogy biztos onnan ered. Mert hát a víztől és a nedvességtől származnak ilyen gondolatai az embernek, meg a fogyó Hold miatt.

Én viszont a történet folytatását akartam tudni, mert lenyűgözött ennek a szegény ördögnek a kálváriája.

Ekkor szóba került a közeli város egyik terén lévő kávézó, az, amelyik cégérén egy festett szerecsen látható. Ha valahol, hát akkor ott biztos megtudok valamit.

Valahogy ekképpen mozdultak előre az ügyeim.

Megint a mezei utakat jártam, az emlegetett falu vagy város felé haladva. Közben ezen a tanítón járt az eszem, akit gyökerek és levelek támadtak meg a saját házában. Igencsak szerettem volna találkozni vele. Amikor leültem kifújni magam, már késő délután lett.

Na mármost, miközben a gondolataimba merülve és mindenféle elkalandozva ücsörögtem a sötétedő ég alatt, a nyomasztó melegben, az éhes szünyogok között, szóval miközben ott gubbasztottam és a kutakon meg mindenféle egyéb dolgokon gondolkodtam: hogy meglehet, csupa zagyvaság nyomába eredtem, amiről mind ez idáig semmi biztosat nem tudtam kideríteni; szóval egyszer csak látom ám, ahogy a látóhatáron rettentő fellegek gyülekeznek, tele elektromos töltéssel és vakítóan villódzó villámokkal.

Már a messzi mennydörgést is lehetett hallani, a közelgő égháborút, úgyhogy azt mondtam magamnak: *mi a fene! Még a végén nem talállok éjszakára száraz helyet!* Egy majdhogynem semmiféle menedéket nem nyújtó fűgefá kivételével csak a síkságot láttam magam körül.

Kicsit még elméláztam, és próbáltam kitalálni, mitévő legyek, aztán úgy ítéltam a legjobbnak, ha elindulok az emlegetett faluba vagy városba, oda, ahol talán megtudhatom a házasodni készülő tanító történetének a folytatását – már ha ugyan van neki. Nagyjából tudtam, merre kell mennem, és nem is lehettem már túl messzire onnan. Felkeltem, megfogtam a kék vászontarisznyámat és – sajnos – egy hosszú, kecses botot, mely már nagyon a szívemhez nőtt. Azért sajnos, mert ez a bot később kisebb galibát okozott nekem. Aztán útnak eredtem.

Mindeközben hirtelen lecsapott a vihar, hallottam a hátam mögül közeledni. Meggyorsítottam a lépteimet, hátha még valahogy le tudom előzni.

Ekkor már csak egyvalami járt az eszemben: *a jó életbe!*

Óriási esőcseppek kezdtek hullani, majd egy hirtelen szélrohammal kezdetét vette az özönvíz.

Iszonyatos villámok csapdostak, hangjuk fémlemezok dübögése, és a víz, a víz! Úgy tetszett számomra, hogy a világ minden vize csak rám ömlik, az ézengés pedig hallhatóan engem akar az örületbe kergetni. Úgy dörgött körülöttem minden, hogy majd' elvesztettem az eszem. El sem mondható, hogy már fél perc alatt mennyire eláztam.

Aztán azt hiszem, futni kezdtem, ahogy csak a lábam bírta, de mintha kényükre-kedvükre dobáltak volna a hullámok. A csurómvízes növényeknek és a kerítéseknek csak a fekete körvonalait láttam. A legszerencsétlenebb helyzetben a lábaim voltak, mert már nem tudtam, min taposok, mibe lépek bele, sőt, miben merülök el.

Néha mintha megpillantottam volna egy partot, mely a villámok

csalóka fényében tünedezett fel, közben meg ezt ismételtettem: *szegényfejem!* Olyan érzésem volt, hogy úgy dobál a szél, mint valami hajóroncsot, mely már mindenütt ereszt, és csak azt várja, hogy üssön az utolsó órája, elmerüljön a tenger fenekére, bele egy árokba, ahol végre szétmállhat.

Az ítéletidő pedig folytatódott: villámokkal, fényekkel és szakadatlan égzengéssel. A vállaimon és a tarkómon éreztem, hogy már kétszer olyan erősen zuhog; elkezdtem hát föl-alá szaladgálni, úgy összezavarodtam, mintha csak egy vitorlášhajó lennék, egy törött árbocú vitorlás, ami ezt kiabálja: *Istenem, eljött hát a vég!*

Aztán egyszer csak ott találtam magamat annál az emelkedő partnál. Talán azért, mert egy háborgó óceán közepén éreztem magam, vagy mert már nem tudtam, milyen irányba meneküljek, elkezdtem felkészülni rajta, és hihetetlen nehézségek árán átmásztam egy rácson. A lábam folyton kicsúszott a cipőből, nem láttam semmit, csak tapogatózni tudtam. A tarisznyám ráadásul mindenhová beakadt. Egyedül a bottal tudtam egy kicsit segíteni magamon.

Megindultam tovább felfelé, de elcsúsztam a csuromvizes fűvön, ezért inkább négykézláb kúsztam előre.

Amikor végül felegyenesedtem, látom ám, hogy ez az autópálya.

Kamionok és autók suhantak szanaszét fröcskölve a vizet, és a vihar is behúzott újabb és újabb szellőkésekkkel és zuhatagokkal, úgy-hogy szegény én, már tiszta roncs lettem.

Aztán nem tudom, miképp, talán épp a szél lökött előre, vagy az, hogy valahogy úgy mehettem, mint egy berúgott vak, de véghezvittem ezt a lehetetlen vállalkozást: az átkelést az autópályán. Csak a rám kiszabott sorsnak köszönhetem, hogy még életben vagyok. Az úton való átjutásom annyira zavaros kaland volt, hogy el sem tudom mondani, pontosan hogy történt.

Láttam az autók vakító fényét és a levegőben fröcsögő áradatot. Aztán ösztönösen futni kezdtem, és elhasaltam az autópályát kettéválasztó korlátban; olyan volt, mintha zátonyra futottam volna. Eközben meg jobbról is, balról is, folyamatosan suhantak el ezek a vihar rohamaival súlyosbított zúgó szörnyetegek, fölöttem pedig teljes erővel dúlt az égiháború.

Valami olyasmit gondolhattam magamban, hogy: *indulás!*

Egy utánfutó szele majdnem elsodort; a csodával határos, hogy nem gázoltak el. Centiméterekkel előttem száguldott el dudálva egy autó, egy másik, miután a reflektora teljesen elvakított, lefröcskölt hátulról. Aztán valahogy megmenekültem, és épségben kikötöttem a túloldalon.

Lejöttem a töltésen, átmásztam egy másik kerítésen, de innen nem tudtam, merre tovább.

Végül fényeket pillantottam meg a távolban, és találtam egy utat is. Az ítéletidő csillapodni kezdett, áthaladt fölöttem, és elvonult a vihar.

Akkor és ott még el sem tudtam képzelni, milyen jót tett velem, hogy a nyakamba kaptam a rengeteg vizet és a villámokat. Úgy érte a jót, hogy felébresztett ebből a kutakban kutató időszakból, és egy kicsit átmozgatta az agyamat. De gondolom, ezt majd maguk is meglátják.

Szóval a vihar ahogy jött, úgy el is ment. Én pedig bőrig ázva megérkeztem az első ritkásan álló házakhoz, továbbsétálva pedig valami városba értem, mely szintén a vihar után éledezett, így egyelőre szeretefolyó kis erek hálózata volt csupán, és teljesen lakatlannak tűnt.

Én meg csak mentem tovább a magam nyomorúságos kinézetével. Csavarogtam az ismeretlen kis utcákon, örültem, hogy nem lát senki, de a gondolataim teljesen máshol jártak.

Azt hiszem, a kutak levegője, vagy a víz, vagy a holdas-árapályos éjszakák összeadódva az előbbi árvízzel, kicsit megzavarták az érzékeimet. Mert egészségügyi szempontból jól voltam ugyan, azonban

a látásom és az agyam teljesen elzsibbadt. Mindenesetre akkor már a végzetemet követtem.

Ezért aztán azon kezdtem el gondolkodni, milyen jó lenne találni egy kis szállót vagy valami hasonlót, ugyanis pénzem, ha el is ázott, volt még bőven.

Járkálás közben egyszer csak megláttam egy bizonyos Leo Panziót. Tétován megálltam előtte, mivel sejtettem, hogy ebben a lerobbant állapotomban nem igazán tűnök megfelelő szállóvendégnek; ilyen kinézettel bizonyára nem fogadnak majd valami szívesen. Merthogy az a meglátásom, hogy a vendéglátósok nem szeretik az ázott, sáros vendégeket, már a jó hírnevük védelme miatt sem.

Végül aztán mégis benyitottam ebbe a Leo Panzióba, és hogy jó benyomást keltsek, így indítottam az ott álló fogadósnál: – Hát, Savini felügyelő volnék.

Ez semmilyen hatással nem volt rá, a szeme sarkából inkább a cipőmet figyelte, mely ki sem látszott a sok sár alól. Azt is látta, milyen rongyos vagyok, még a nálam lévő csomagokat és a botot is szemügyre vette.

Szükségét éreztem, hogy hozzátegyem: – Tényleg Savini vagyok, ez a nevem.

Erre azt akarta tudni, hogy bele van-e ez írva a jogosítványomba vagy az útlevelemben, merthogy csak ebben az esetben lehettem volna számára teljességgel Savini.

Azt feleltem, hogy nincs jogosítványom: – Az útlevelem sincs nálam, Leo úr.

Erre elég csúnya képet vágott, sőt rám kiabált: – Milyen Leo úr? Hallja, vigyázzon a szájára!

Én azt hiszem, ez csak ürügy volt, és valójában nem azért lett ideges, mert eltévesztettem a nevét. Na meg, tulajdonképpen ez bocsá-

natos tévedés, hiszen én ezt olvastam, és akár hívhatták volna így is.

Mindazonáltal így folytatta: – Az én szállodámban nem tarthat senki botokat, rudakat és semmi más ilyesmit!

Erre azt válaszoltam, hogy igazán sajnálom, de ez számomra egy használati tárgy, és már egy kicsit a szívemhez is nőtt.

– Vigye ki innét azt a cölöpöt! – mondta erre ő.

Aztán nem tudom, miképp, de a bejárati ajtó kilincse beleakadt az egyik zsebembe, és miközben néztem, hogy mi történt, a bot, talán egy belőle kiálló szálka miatt, összeakadt a függönnyel.

Nyilvánvaló volt, hogy Leo úr, vagy bármi is legyen a neve, mindenáron meg akarta őrizni a nyugalját. Így tesz minden szállodás, gyakorolják is, hogyan kell ezt csinálni. Azt hiszem, azért maradnak nyugodtak, mert így tanulták az iskolában; még akkor is, ha a vendég az arcukba ordít; még akkor is, amikor azt vágják hozzájuk: *ocsmány alakok vagytok, ti is, meg az is, aki szült titeket, de a szállodátok is ocsmány*. Erre ilyen választ adnak: *uram, ön téved, igazán sajnáljuk a kellemetlenséget, és a vezetés is elnézését kéri*.

De ez a Leo csak látszólag volt nyugodt szállodás, mert azt kérte, legyek olyan szíves és távozzak a szállodából, és mindezt akképpen, hogy ha úgy vesszük, felügyelői méltóságomban sértett meg.

Ezt a *legyen szíves!*-t olyan hangsúllyal mondta, ami azt jelentette, hogy látni sem akar botokat és pálcákat a szállodájában, vagy ha mégis, hát nyomban kihajtja őket.

Rögtön tudtam, hogy már csak a felszerelésem miatt sem vagyok elég jó ennek a helynek.

– Elnézést, Leo úr – mondtam –, máris kiszabadítom a függönnyt.

Erre ő nagyon dühös lett, talán azért, mert másodszor is Leo úrnak szólítottam. Elkezdett az ajtó felé rángatni, miközben hülye állatnak nevezett, csak azért, hogy megsértsen a méltóságomban.

Rászóltam, hogy vendéglátósként nincs joga az ajtó felé lökdödni, ráadásul az egész az ő függőnye miatt van, melybe én csupán beleakadtam. De aztán arra gondoltam, hogy ezt a módszert talán önhibáján kívül tanulta meg, szintén a vendéglátós iskolában. Lehet, hogy arra trenírozták, hogy feltétlenül lökdössön ki olyasvalakit, akinél egy bot van, ez talán a szállodai élet szerves része.

De aztán megragadott, mert észrevette, hogy egy kicsit elszakadt a függöny, és tömondatokat ordibált felém, melyekkel hangot adott minden benne felgyülemlett haragnak. Ilyeneket, hogy: *te rohadt döög!* Aztán elsorolta az összes nem túl nagy becsben álló, piszkos állat nevét is, rám értve azokat; ezenkívül köztisztviselőben álló szent személyeket is megnevezett, akiket valószínűleg az ő és szállodája ellenségének tekintett.

A dolognak az lett a vége, hogy sajnós eltörött a bot. Eleve eléggé törékeny volt, ott is hagytam. Ő pedig ezzel a lökdösős-húzkodós módszerrel sikeresen kitessekel.

Ekkorra már sötét, hideg éjszaka volt, én pedig, még mindig csuromvizesen, újból csavarogni kezdtem. Egy olyan kőfalhoz érkeztem, melynek láthatóan nem volt tulajdonosa, inkább valami ősi rom lehetett. Volt rajta egy helyes kis boltív, mely a szag alapján még tiszta is volt, és úgy határoztam, hogy itt fogom tölteni az éjszakát. Aztán majd másnap valami jobbat is kieszelek.

Így is lett. Na nem mintha olyan sokat tudtam volna aludni, hiszen elég kényelmetlen hely volt.

Viszont nézegettem az ég egy sötét, holdfénymentes darabkáját; bámultam a csillagokat és a csillagképeket, és csak pár zavaros gondolat járt a fejemben.